



Handläggare:
Marita Åkersten, tfn: 08- 508 36 215
Christina Österling tfn: 08- 508 36 214

Till
Äldrenämnden den 15 april 2008

Motion (2008:12) om att låta upphandlade företag betala för privatiseringen.

Svar på remiss av Ann-Margarethe Livh m.fl. (v)

Förslag till beslut

Remissen besvaras med äldreförvaltningens tjänsteutlåtande.

Gunnel Rohlin
Direktör

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Ann-Margrethe Livh m.fl. (v) föreslår i en motion (2008:12) till kommunfullmäktige att upphandlade företag ska vara med och betala för privatiseringen. Äldreförvaltningen tar inte ställning i frågan då kundvalssystem och konkurrensutsättning i grunden är en politiskt ekonomisk och ideologisk frågeställning. Däremot betonar äldreförvaltningen ur ett kvalitets- och uppföljningsperspektiv vikten av att krav och förutsättningar för utförarna i ett valfrihetssystem måste vara de samma oavsett regiform.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för strategi och planering. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens handikappråd har tagit del av ärendet den 11 april 2008.

Bakgrund

Ann-Margrethe Livh m.fl. (v) föreslår i en motion (2008:12) till kommunfullmäktige att upphandlade företag ska vara med och betala för privatiseringen. Motionärerna menar att konkurrensutsättningen av stadens verksamheter medför merkostnader som måste kartläggas och redovisas för stockholmarna. I motionen föreslås att en overheadkostnad ska räknas ut och tas in i avtalsvillkoren vid upphandlingar. Enligt förslaget ska overheadkostnaden täcka kommunens kostnader för upphandling, tillståndsgivning och uppföljning av avtal samt kommunens skyldighet att ha en ständig beredskap för att kunna ta det yttersta ansvaret exempelvis vid en konkurs. I overheadkostnaden ska även ingå löpande kostnader för exempelvis nämndadministration, köhanteringssystem, biståndshandläggarnas information och rådgivning samt annonsering av privata utförare på stadens hemsida. Det är motionärernas uppfattning att när privata utförare får vara med och betala privatiseringens kostnader kommer deras vinstnivåer att minska samtidigt som kommunen kan använda mer resurser till att utveckla den kommunala verksamheten.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att

1. Kartlägga stadens fasta och löpande kostnader för att genomföra majoritetens konkurrenspolicy, däribland kostnader för personal, konsulter, IT-system, lokaler etc.
2. Räkna ut en overheadkostnad för den del av kommunens verksamhet som privat verksamhet som är offentligt finansierad ska betala för att lika villkor ska gälla.
3. Ta fram en modell för hur overheadkostnaden kan införas i alla avtal som tecknas mellan staden och privata utförare utan att inverka på kvaliteten.

Förvaltningens synpunkter

Kommunen ansvarar för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning som regleras i socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Hur kommunen väljer att utföra vård- och omsorgsinsatserna har dock förändrats under de senaste decennierna. Den offentliga sektorns roll som utförare av omsorgstjänster har diskuterats och betydelsen av alternativa utförare har betonats. Under perioden har en viss marknadsorientering av kommunernas verksamhet ägt rum. Nya styrformer har införts såsom utförarmodeller, resultatenheter och prestationsbaserade ersättningssystem. Med såväl ekonomiska som ideologiska argument har konkurrensprövning av verksamheter uppmuntrats och alternativa driftformer har ökat i omfattning. Den ökade marknadsanpassningen av äldreomsorg som inleddes i början av 1990-talet utgick både från konsument- och producentperspektiv. Målsättningen var att brukarna skulle få möjlighet att välja mellan olika utförare, såväl kommunala som privata, utifrån kvalitetsaspekter och differentierat innehåll. Efterhand har antalet kommuner som tillämpar kundvalssystem successivt ökat (Betänkande av Valfrihetsutredningen, SOU 2008:15).

Som nämns ovan är kundvalssystem och konkurrensutsättning i grunden en politiskt ekonomisk och ideologisk frågeställning och därmed inget som äldreförvaltningen tar ställ-



ning till. Däremot vill äldreförvaltningen ur ett kvalitets- och uppföljningsperspektiv betona vikten av att krav och förutsättningar för utförarna i ett valfrihetssystem måste vara desamma oavsett regiform. Som till exempel kan nämnas det ersättningssystem för vård- och omsorgsboenden som kommunfullmäktige beslutat om. Ersättningssystemet består av en fast ersättning i tre nivåer som grundar sig på den enskildes vård- och omsorgsbehov. Till skillnad mot tidigare kommer alla utförare, oavsett regiform, att ersättas enligt samma ersättningsmodell. Enligt äldreförvaltningens bedömning innebär detta en ökad likställighet när det gäller de olika regiformernas villkor och förutsättningar.

Bilaga

Motion (2008:12) av Ann-Margarethe Livh m.fl. (v) om att låta upphandlade företag betala för privatiseringen